

PREKONSEPSİYONEL DÖNEM

Hülya KAMALAK¹

¹ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü

BAŞLIKLAR

- PREKONSEPSİYONEL DÖNEM
- RİSK DEĞERLENDİRME VE TARAMA
- SAĞLIĞI GELİŞTİRME (KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ)
- KRONİK HASTALIKLAR, MADDE KULLANIMI VE MARUZİYETLER
- PREKONSEPSİYONEL DÖNEMDE EBENİN ROLÜ

Öğrenim Hedefleri

- Prekonsepsiyonel bakım ve önemini açıklayabilme
- Prekonsepsiyonel bakım almayı etkileyen faktörleri sıralayabilme
- Prekonsepsiyonel bakım programının içeriğinde neler olduğunu açıklayabilme
- Prekonsepsiyonel dönemde ebenin rolünü ifade edebilme
- Prekonsepsiyonel dönem sağlık bakım hizmetini uygulayabilme

Prekonsepsiyonel Döneme Yönelik Ebelik Tanıları

Bilgi eksikliği;

- Birey/ çiftlerin doğurganlık zamanları konusunda
- Korunma yöntemleri

Sağlığını etkisiz yönetme riski;

- Sağlıklı beslenmeme
- Zararlı madde kullanımı/ teratojenlere maruz kalma
- Farmakolojik tedavi konularında bilgi eksikliği

Cinsellik örüntüsünde etkisizlik;

- Bireyin/ çiftlerin cinsel yaşamında bir değişiklik ya da değişiklik riski
- Cinsel fonksiyonlarda bozukluk

Korku;

- Evlilik, gebelik, ebeveynlik dönemleri
- Duygusal yetersizlik hissine bağlı

Sözel iletişimde bozulma riski;

- Sosyal izolasyona bağlı
- Depresyon

KAYNAKLAR

- American College of Obstetricians and Gynecologists. (2019). "ACOG Committee Opinion No. 762 Prepregnancy counselling. *Obstet Gynecol*, 133(1):78-89. Doi: <https://10.1097/AOG.0000000000003013>
- Başlı, M., & Aksu, H. (2018). Prekonsepsiyonel danışmanlık ve bakım. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 34 (3), 128-140.
- Başlı, M. (2020). *Gebelerin prekonsepsiyonel danışmanlık ile ilgili bilgileri ve danışmanlık/bakım alma durumları* [Yüksek Lisans Tezi]. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi.
- Başlı, M., & Bilgiç, D. (2021). Maternal ve fetal sağlığın geliştirilmesinde prekonsepsiyonel bakım: güncel literatür incelemesi. *International Social Sciences Studies Journal*, 77(7), 350-366.
- Baysoy, N., & Özkan, S. (2012). Gebelik öncesi (Prekonsepsiyonel) bakım: Halk sağlığı perspektifi. *Gazi Medical Journal*, 23(3) 32-37.
- Beckmann, M.M., Widmer, T., & Bolton, E. (2014). Does preconception care work? *Australian and New Zealand Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 54 (6), 510-514.
- Coşkun, A. (2011). Prekonsepsiyonel bakım ve danışmanlık: kadın yaşamındaki yeri ve önemi. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 8 (3), 8-15.
- Demisse, T.L., Aliyu, S.A., Kitila, S.B., Tafesse T.T., Gelaw A.K., & Zerihun, S.M. (2019). Utilization of Preconception Care and Associated Factors among Reproductive Age Group Women in Debre Birhan Town, North Shewa, Ethiopia. *Reproductive Health*, 16:96. Doi: <https://doi.org/10.1186/s12978-019-0758-x>

- Goossens, J., Beeckman, D., & Van Hecke, A. (2018). Preconception lifestyle changes in women with planned pregnancies. *Midwifery*, 56 (1), 112-120.
- Gökdemir, F., & Eryılmaz, G. (2017). Prekonsepsiyonel sağlık hizmetleri. *Türkiye Klinikleri Dergisi*, 3 (3), 204-212.
- Jack, B.W., Atrash, H., Bickmore, T., & Johnson, K. (2008). The Future of Preconception Care a Clinical Perspective. *Women's Health Issues*, 18 (6), 19-25. Doi: <https://10.1016/j.whi.2008.09.004>
- Karahan, N., & Serhathoğlu, G. (2019). Gebelik Fizyolojisi. İçinde Özkan, H.A. (Ed.) *Hemşirelik ve Ebelik İçin Kadın Sağlığı ve Hastalıkları* (s.137-139). Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Lanik, A.D. (2012). Preconception counselling. *Primary Care: Clinics in Office Practice*, 39 (1), 1-16.
- Poels, Marjolein., Stel H.F, Franks, A., & Koster P.H.M. (2018). The effect of a local promotional campaign on preconceptional lifestyle changes and the use of preconception care. *The European Journal of Contraception & Reproductive Health Care*, 1-7.
- Quist Nelson, J. (2017). Preconception care. In Berghella, V. (Ed.) *Obstetric Evidence Based Guidelines* (pp. 1-15). Boca Raton: CRC Press Taylor&Francis Group.
- RANZCOG, The Royal Australian and New Zeland College of Obstetricians and Gynaecologist. (2017). *Pre-pregnancy counselling*. <https://ranzocog.edu.au> Erişim tarihi:15.11.2021.
- Sackey, J. A. (2014). The preconception office visit. *UpToDate. Waltham, MA: UpToDate. http://www.uptodate.com/contents/the-preconception-office-visit* Erişim tarihi:19.10.2021.
- T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Kadın ve Üreme Sağlığı Dairesi Başkanlığı. (2018). *Doğum Öncesi Bakım Yönetim Rehberi*. Ankara: Sistem Ofset.
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. (2014 Mart). *Evlilik öncesi danışmanlık rehberi*. <://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/> kitaplar/Evlilikoncesi %20DanismanlikRehberi .pdf. Erişim tarihi:2.11.2021
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı (2014). *Evliliğe sağlıklı başlangıç üreme sağlığı*, Sağlık Bakanlığı Ankara.
- WellCare Beyond Healthcare A Better You. (2019). *Clinical practice guideline-preconception and inter-pregnancy quidelines for providers HS 1028*. file:///C:/Users/acerveriton/Downloads/NA_All_CPG_Preconception_Interpregnancy_eng_05_2019.pdf Erişim tarihi:15.11.2021.
- World Health Organization (2013). Meeting to develop a global consensus on preconception care to reduce maternal and childhood mortality and morbidity: World Health Organization Headquarters, Geneva, 6-7 February 2012: meeting report. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/78067> Erişim tarihi: 13.11.2021.
- World Health Organization. (2019, February). *Periconceptional folic acid supplementation to prevent neural tube defect*. https://www.who.int/elena/titles/folate_periconceptional/en/ Erişim tarihi:20.10.2021.
- Zhou, Q., Zhang, S., Wang, Q., Shen, H., Tian, W., Chen, J., Acharya, G., & Li, X. (2016). China's community-based strategy of universal preconception care in rural areas at a population level using a novel risk classification system for stratifying couples' preconception health status. *BMC Health Services Research*, 16, 689-695.